

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN

**Kỷ niệm 96 năm ngày thành lập Đảng bộ thành phố (28/3/1930 - 28/3/2026)
gắn với kỷ niệm 51 năm ngày giải phóng thành phố Đà Nẵng
(29/3/1975 - 29/3/2026)**

I. ĐẢNG BỘ THÀNH PHỐ ĐÀ NẴNG RA ĐỜI, LÃNH ĐẠO SỰ NGHIỆP ĐẤU TRANH GIẢI PHÓNG DÂN TỘC, GIẢI PHÓNG QUÊ HƯƠNG

1. Bối cảnh

Thành phố Đà Nẵng ngày nay đã đi qua chặng đường lịch sử 555 năm kể từ khi danh xưng “Quảng Nam Thừa Tuyên đạo” ra đời vào năm 1471 dưới triều Vua Lê Thánh Tông. Qua nhiều lần thay đổi tên gọi Xứ Quảng Nam, Trấn Quảng Nam, Dinh Quảng Nam, rồi Đặc khu Quảng Đà trong thời chiến tranh chống Mỹ, Quảng Nam - Đà Nẵng sau ngày thống nhất đất nước. Từ ngày 01/01/1997 đến tháng 6/2025, Quảng Nam - Đà Nẵng được chia tách thành hai đơn vị hành chính gồm tỉnh Quảng Nam và thành phố Đà Nẵng trực thuộc Trung ương.

Thực hiện chủ trương của Trung ương Đảng, ngày 16/6/2025 Kỳ họp thứ 9 Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam khóa XV đã chính thức thông qua Luật số 72/2025/QH15 Tổ chức chính quyền địa phương. Theo đó, từ ngày 01/7/2025, tỉnh Quảng Nam và thành phố Đà Nẵng được sáp nhập thành đơn vị hành chính mới là thành phố Đà Nẵng. Trong suốt chiều dài lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc, vùng đất, con người nơi đây đã hun đúc nên một truyền thống yêu nước nồng nàn, ý chí “kiên trung, bất khuất”, một lòng theo Đảng, theo Bác Hồ để đấu tranh cách mạng, giải phóng dân tộc, bảo vệ Tổ quốc.

2. Sự ra đời của Đảng bộ thành phố Đà Nẵng

Ngày 3/2/1930, tại Cù Long, gần Hương Cảng (Trung Quốc), dưới sự chủ trì của đồng chí Nguyễn Ái Quốc đã diễn ra Hội nghị hợp nhất ba tổ chức tiền thân (Đông Dương Cộng sản Đảng, An Nam Cộng sản Đảng và Đông Dương Cộng sản Liên đoàn) để thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam.

Ở Quảng Nam - Đà Nẵng, sau khi nghe phái viên của Đảng Cộng sản Việt Nam báo tin thắng lợi của Hội nghị Cù Long, phổ biến Chính cương vắn tắt, Sách lược vắn tắt, Điều lệ tóm tắt, Tỉnh bộ lâm thời Đông Dương Cộng sản Đảng Quảng Nam nhất trí thực hiện chủ trương hợp nhất của Trung ương Đảng.

Ngày 28/3/1930, tại địa điểm Cây Thông Một, xã Cẩm Hà (nay là khối phố Tân Thanh, phường Hội An, thành phố Đà Nẵng), Ban Chấp hành lâm thời Tỉnh Đảng bộ Quảng Nam của Đảng Cộng sản Việt Nam ra Thông cáo về việc thành lập Đảng bộ và công bố từ nay chỉ có một Đảng Cộng sản duy nhất là Đảng Cộng sản Việt Nam dẫn đường cho công, nông, binh, nhân dân lao động bị áp bức đấu tranh giành độc lập dân tộc. Thông cáo nêu rõ: “... phong trào cộng sản ở nước ta phát triển qua

một con đường mới, tức là Đảng Cộng sản Việt Nam đã thành lập, Đảng của thợ thuyền, dân cày và những người lao khổ bị áp bức bóc lột ở nước ta”. Đề cập sự thống nhất về chính trị, tư tưởng của phong trào cách mạng trong tỉnh sau khi Đảng Cộng sản Việt Nam được thành lập, bản Thông cáo viết: “Phong trào cộng sản tỉnh Quảng Nam ta cùng xu hướng chung với cả nước, nó phát triển trên cơ sở đấu tranh của vô sản dân cày và những người bị áp bức trong tỉnh”. Ban Chấp hành lâm thời của Đảng bộ tỉnh gồm các đồng chí: Phan Văn Định, Phạm Thâm, Nguyễn Thái; đồng chí Phan Văn Định làm Bí thư, đồng chí Phạm Thâm làm Phó Bí thư. Về sau, Xứ ủy tăng cường thêm 3 cán bộ tham gia vào Tỉnh ủy, đồng chí Phan Văn Định đề cử đồng chí Phạm Thâm làm Bí thư vì đồng chí Phạm Thâm có điều kiện đi lại hoạt động ở nông thôn, sâu sát phong trào hơn.

Sau khi thành lập, Tỉnh ủy đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, tổ chức huấn luyện và vận động quần chúng tham gia các phong trào đấu tranh để lựa chọn những người ưu tú kết nạp vào Đảng, xây dựng, củng cố các tổ chức của Đảng. Tỉnh ủy phân công các đồng chí Tỉnh ủy viên phụ trách các địa phương để tuyên truyền, kết nạp đảng viên và thành lập các tổ chức Đảng ở các phủ, huyện trong tỉnh. Tại Đà Nẵng, Thị ủy lâm thời do Xứ ủy lập ra trước đây vẫn còn giữ nguyên nhưng phát triển thêm nhiều đảng viên mới, lập thêm một chi bộ mới 5 người, Nguyễn Sơn Trà làm Bí thư đã tổ chức cơ sở công hội trong hỏa xa, nhà đèn, bưu điện. Tại Hội An, nơi Tỉnh ủy lâm thời đóng cơ quan đã hình thành được 2 chi bộ, có 11 đảng viên. Tại Điện Bàn, sau khi Đảng bộ tỉnh thành lập đã có 01 chi bộ Đảng và đến tháng 9/1930, đã phát triển thành 02 chi bộ: Chi bộ Bất Nhị Cẩm Lậu và Chi bộ Hà Thanh - Bích Trâm - La Thọ - Thanh Chiêm - An Quán. Tại Đại Lộc, hình thành 2 nhóm: một nhóm ở tổng Đức Hạ và một nhóm ở tổng Đại An, có 4 đảng viên. Tại Duy Xuyên, đến tháng 10/1930 có 29 đảng viên, tổ chức thành 5 chi bộ: Tân Mỹ Đông, Mã Châu, Đông Yên, Trà Kiệu, Thi Lai. Các tổ chức nông hội, cứu tế đỏ phát triển. Tại Quế Sơn, lập Chi bộ Nghi Trung và Nghi Hạ. Tại Tam Kỳ, một chi bộ Đảng được thành lập tại Chùa Ông. Đến cuối năm 1930, toàn Đảng bộ phát triển được 70 đảng viên. Nếu tính cả đảng viên ở Đà Nẵng thì có 80 đảng viên. Hàng trăm quần chúng trung kiên được kết nạp vào Công hội đỏ, Nông hội đỏ, Cứu tế đỏ; tổ chức vận động nhiều lực lượng quần chúng khác tham gia, ngay đến cả những người phục vụ trong tòa Công sứ Pháp tại Hội An.

Ngày 28/3/1930, ngày chính thức thành lập Đảng bộ tỉnh đánh dấu mốc lịch sử của Nhân dân Quảng Nam - Đà Nẵng bước vào thời kỳ mới - thời kỳ đấu tranh dân tộc, dân chủ theo ngọn cờ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội của Đảng Cộng sản Việt Nam.

3. Ý nghĩa lịch sử ngày thành lập Đảng bộ tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng

Đảng bộ tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng ra đời là kết quả tất yếu của quá trình đấu tranh cách mạng bền bỉ, tinh thần yêu nước nồng nàn của Nhân dân và những đảng viên cộng sản ở Quảng Nam - Đà Nẵng; đặc biệt là những đảng viên thuộc thế hệ

đầu tiên của Đảng bộ đã nhạy bén trong việc nắm bắt chủ trương và kịp thời chuyển hướng để thành lập Đảng bộ. Sự kiện này đã giải quyết được sự khủng hoảng về đường lối của các phong trào yêu nước diễn ra vào đầu thế kỷ XX; dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, Đảng bộ tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng đã tiếp thu, vận dụng đúng đắn, sáng tạo đường lối cách mạng của Đảng vào tình hình cụ thể của địa phương, đề ra những chủ trương thích hợp, sát đúng, nhờ đó đã lãnh đạo phong trào cách mạng địa phương đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác.

II. CHẶNG ĐƯỜNG 96 NĂM XÂY DỰNG, CHIẾN ĐẤU VÀ TRƯỞNG THÀNH

1. Lãnh đạo công cuộc đấu tranh giành chính quyền

Trong 9 năm kháng chiến chống Pháp, Quảng Nam - Đà Nẵng là chiến trường trọng yếu, là địa đầu bảo vệ vùng tự do Khu V, đã góp phần cùng với quân và dân cả nước đánh thắng thực dân Pháp xâm lược. Thực dân Pháp thua đau, phải rút quân về nước, nước ta được lập lại hòa bình, nhưng với âm mưu xâm lược nước ta của đế quốc Mỹ đã có từ lâu, nhân cơ hội này, Mỹ hất cẳng Pháp, phá hoại Hiệp định Genève, trực tiếp xâm lược nước ta. Quảng Nam - Đà Nẵng là địa bàn chịu sự đàn áp vô cùng dã man của bọn tay sai phản động. Trong quá trình này, Đảng bộ và nhân dân Quảng Nam - Đà Nẵng không khuất phục trước kẻ thù, luôn kiên trung với Đảng, với dân tộc. Từ khi có Nghị quyết 15 của Trung ương Đảng soi sáng, Đảng bộ đã từng bước lãnh đạo nhân dân đấu tranh chính trị kết hợp với đấu tranh vũ trang, làm chủ thành phố 76 ngày đêm năm 1964, đẩy mạnh phong trào đấu tranh chính trị ở các vùng đô thị; góp phần đánh bại chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” của đế quốc Mỹ.

Bị thất bại nặng nề, quân Mỹ đổ bộ vào Đà Nẵng, mở đầu cuộc chiến tranh cục bộ chống lại nhân dân ta. Trước tình hình đó, dưới sự lãnh đạo của Trung ương Đảng và Khu ủy V, Tỉnh ủy đã từng bước lãnh đạo các lực lượng vũ trang và Nhân dân xác định tinh thần quyết tâm đánh Mỹ và thắng Mỹ.

Giai đoạn 1960-1965, thực hiện Nghị quyết 15 của Ban Chấp hành Trung ương, phong trào cách mạng trong tỉnh từ chỗ khó khăn, tổn thất đã từng bước khắc phục, chuyển đến đồng khởi giải phóng đại bộ phận nông thôn, đồng bằng, đẩy địch vào thế suy yếu. Từ đó, góp phần cùng quân dân trong Khu, trong miền đánh thắng chiến lược “Chiến tranh đặc biệt” của đế quốc Mỹ ở Quảng Nam, Quảng Đà. Trong quá trình chỉ đạo cách mạng ở địa phương, Đảng bộ Quảng Nam - Đà Nẵng luôn coi trọng việc kết hợp giữa ba vùng chiến lược gồm miền núi, nông thôn và thành phố để hỗ trợ cho nhau, dựa vào nhau, phát huy thế mạnh của nhau, giúp nhau vượt qua khó khăn, tạo sức mạnh tổng hợp đánh thắng kẻ thù.

Giai đoạn 1965-1968, Đảng bộ tỉnh đã lãnh đạo Nhân dân đánh thắng chiến lược “Chiến tranh cục bộ” của đế quốc Mỹ. Trong đấu tranh chống chiến lược

“Chiến tranh cục bộ” của đế quốc Mỹ, Đảng bộ tỉnh đã chấp hành nghiêm chỉnh đường lối, phương châm cách mạng của Đảng, vận dụng sáng tạo 3 mũi giáp công, 3 vùng chiến lược, nêu cao tinh thần cách mạng tiến công, đi đầu diệt Mỹ. Qua hai cuộc phản công chiến lược mùa khô 1965 - 1966, 1966 - 1967, Đảng bộ và Nhân dân Quảng Nam - Đà Nẵng đã chịu đựng khó khăn gian khổ, hy sinh, ra sức đánh địch, càng đánh càng trưởng thành, càng mạnh, tạo ra nhiều cách đánh sáng tạo, tổ chức nhiều hình thức đấu tranh chính trị, binh vận, tấn công địch trên cả 3 vùng miền núi, nông thôn đồng bằng và thành phố, thị xã. Chiến thắng Núi Thành, Gò Hà lịch sử và nhiều chiến công vang dội khác đã góp phần vào kinh nghiệm đánh Mỹ của nhân dân miền Nam và cả nước. Trong 3 đợt Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân, ta đã tiêu diệt được bộ phận quan trọng sinh lực địch, giành được những thắng lợi có ý nghĩa lịch sử, góp phần đánh bại cố gắng quân sự cao nhất của quân Mỹ trong chiến tranh xâm lược Việt Nam, giáng một đòn quyết định vào chiến lược “Chiến tranh cục bộ” của Mỹ.

Giai đoạn 1969-1972, Đảng bộ tỉnh đã lãnh đạo quân dân đánh thắng chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh” của đế quốc Mỹ. Từ giữa năm 1970 trở đi, ta kịp thời chỉ đạo chuyển hướng hoạt động, tập trung sức phản công kế hoạch bình định nông thôn của địch, xây dựng và phát triển thực lực cách mạng, tiến tới mở đợt hoạt động phối hợp với cuộc tiến công chiến lược trên toàn miền Nam. Trong cuộc tiến công chiến lược năm 1972, dưới sự lãnh đạo của Đảng bộ tỉnh, quân và dân Quảng Nam, Quảng Đà đã vượt qua chặng đường đầy khó khăn, gian khổ và ác liệt, góp phần cùng cả nước đánh bại chiến lược “Việt Nam hóa chiến tranh” của đế quốc Mỹ. Nhờ đó, làm xoay chuyển hẳn cục diện chiến trường có lợi cho ta, tạo điều kiện cơ bản nhất để tiến lên giành thắng lợi. Thực tiễn chiến trường cho thấy, Đảng bộ đã lãnh đạo, tổ chức cuộc chiến trên địa bàn tỉnh với nhiều hình thức và phương pháp cách mạng phù hợp, sáng tạo, vừa kiên quyết, triệt để, vừa uyển chuyển, linh hoạt. Trong đó, phương châm “hai chân” (quân sự, chính trị), ba mũi giáp công (quân sự, chính trị, ngoại giao), tiến công địch trên cả ba vùng chiến lược (nông thôn đồng bằng, miền núi và đô thị) đã thật sự phát huy hiệu quả. Đó cũng chính là nhân tố đảm bảo thắng lợi của cách mạng trong suốt cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước của dân tộc ta.

Giai đoạn 1973 - 1975, Đảng bộ tỉnh lãnh đạo quân dân thực hiện quyết tâm của Trung ương Đảng, giải phóng quê hương Quảng Nam - Đà Nẵng và góp phần giải phóng hoàn toàn miền Nam. Thời kỳ này, Đảng bộ tỉnh đã lãnh đạo cuộc Tổng tiến công và nổi dậy liên tục suốt 27 ngày đêm (từ ngày 3/3 đến ngày 29/3/1975) kể từ sau chiến thắng Tiên Phước vào ngày 10/3/1975, đến đêm 21 rạng sáng ngày 22/3, các lực lượng của ta nổ súng tấn công toàn bộ các mục tiêu của địch ở vùng đông thị xã Tam Kỳ, tiêu diệt trận địa pháo Núi Cẩm, đánh sập cầu Kỳ Phú, đánh bức đồn biệt lập 40 ở phía đông, khép chặt tình lý Quảng Tín trong vòng vây. Đến chiều 23/3, toàn bộ các cơ quan đầu não của địch ở Quảng Tín đều bị tê liệt. Bộ Tư lệnh tiền phương Quân Khu V quyết định giải phóng thị xã Tam Kỳ và đúng 10 giờ 30 phút,

ngày 24/3/1975, lá cờ quyết chiến, quyết thắng của quân giải phóng tung bay trên đỉnh cột cờ tỉnh lỵ Quảng Tín, thị xã Tam Kỳ được hoàn toàn giải phóng. Đây là một tỉnh lỵ trên quốc lộ 1A đầu tiên của miền Nam được giải phóng. Tiếp đến, ngày 29/3/1975, thành phố Đà Nẵng được giải phóng, kết thúc thời kỳ đấu tranh giải phóng dân tộc trên quê hương Quảng Nam - Đà Nẵng trung dũng, kiên cường.

Thắng lợi này trước hết là nhờ chủ trương và quyết tâm chiến lược sáng suốt, tài giỏi của Bộ Chính trị, Quân ủy Trung ương; nhờ sự chỉ đạo sâu sát, nắm bắt nhanh tình hình để chỉ đạo chuyển hướng nhiệm vụ, kịp thời tranh thủ thời cơ của Khu ủy V mà người đứng đầu là đồng chí Võ Chí Công, Bí thư Khu ủy; thể hiện tính năng động, sáng tạo và thực hiện kịp thời các chỉ thị của cấp trên của Tỉnh ủy Quảng Nam và Đặc Khu ủy Quảng Đà. Thắng lợi của công cuộc giải phóng hoàn toàn Quảng Nam - Đà Nẵng là thắng lợi của đường lối chiến tranh nhân dân của Đảng, thắng lợi của nghệ thuật lãnh đạo quân sự tài tình với phương châm “hai chân, ba mũi giáp công”, phát huy cao độ sức mạnh tổng hợp của Bộ Chính trị và Quân ủy Trung ương. Đảng bộ và lực lượng vũ trang Quảng Nam - Đà Nẵng đã vận dụng và thực hiện thành công tư tưởng chiến lược của Trung ương Đảng và Khu ủy V với tinh thần quyết chiến, quyết thắng giặc Mỹ xâm lược, tranh thủ thời cơ, đồng loạt đứng lên khởi nghĩa giành chính quyền về tay nhân dân.

Ngày 24/3/1975 đã đánh dấu một mốc son lịch sử giải phóng quê hương Quảng Nam và ngày 29/3/1975 đi vào lịch sử Đảng bộ Quảng Nam - Đà Nẵng mãi mãi như một ngày hội lớn của nhân dân, đánh dấu giai đoạn hoàn thành cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân, chuyển sang giai đoạn phát triển mới - giai đoạn xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

2. Lãnh đạo công cuộc khắc phục hậu quả chiến tranh, xây dựng và phát triển quê hương qua 51 năm (1975 đến nay)

2.1. Khắc phục hậu quả chiến tranh, ổn định đời sống của Nhân dân (1975 - 1986)

Trải qua 45 năm chiến tranh ác liệt, nhất là trong 21 năm kháng chiến chống Mỹ, cứu nước, Quảng Nam - Đà Nẵng phải chịu những thiệt hại vô cùng to lớn: 20% dân số bị chết và thương tật (201.000 người chết và có 82.000 người được công nhận là liệt sĩ, trong số 137.147 người bị thương, có 41.922 người được công nhận là thương - bệnh binh); 927/1.118 thôn bị cày ủi, tàn phá. Số bom, mìn còn sót lại trong chiến tranh vẫn còn nằm rải rác khắp nơi, trực tiếp đe dọa đến tính mạng của Nhân dân. Cơ sở vật chất vùng nông thôn đồng bằng và miền núi bị tàn phá nhiều và hầu như không có gì. Nền công nghiệp rất nhỏ bé, què quặt, lại lệ thuộc vào nước ngoài; tiểu thủ công nghiệp ít phát triển, các ngành nghề truyền thống bị mai một. Nông nghiệp phát triển kém, năng suất cây trồng thấp, đất nông nghiệp bị thu hẹp, bị chiếm dụng làm căn cứ quân sự, khu đồn, áp chiến lược... Cùng với những hậu quả của chiến tranh tàn phá để lại, tình hình trong nước và thế giới có nhiều diễn biến phức tạp, tác động không nhỏ đến địa phương... Tuy nhiên, dưới sự lãnh đạo của Trung

ương Đảng, Đảng bộ và Nhân dân Quảng Nam - Đà Nẵng đã phát huy truyền thống yêu nước và cách mạng của quê hương; nắm vững và vận dụng sáng tạo đường lối của Đảng để thực hiện hai nhiệm vụ chiến lược: xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Ngày 04/10/1975, Ủy ban nhân dân cách mạng lâm thời Khu Trung Trung Bộ ra Quyết định số 119/QĐ về việc hợp nhất tỉnh Quảng Nam và Đặc khu Quảng Đà thành tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng. Bộ máy hành chính tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng bắt đầu đi vào hoạt động từ ngày 12/10/1975, tỉnh lỵ đặt tại thành phố Đà Nẵng. Giai đoạn 1975 - 1979, Đảng bộ tỉnh đã lãnh đạo, chỉ đạo tập trung khắc phục hậu quả chiến tranh, vừa sản xuất để phát triển, giải quyết đời sống, cải tạo xã hội chủ nghĩa. Với phương châm “vừa làm, vừa rút kinh nghiệm”, Đảng bộ và Nhân dân trong tỉnh đã vượt qua vô vàn khó khăn, thử thách và đạt được những thành tựu rất quan trọng: từ một tỉnh thiếu lương thực triền miên nhưng đã vươn lên tự trang trải phần lớn nhu cầu lương thực; sản xuất công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp có bước phục hồi mạnh mẽ, cải thiện đời sống Nhân dân.

Giai đoạn 1979 - 1985, trong điều kiện đất nước nói chung và tỉnh nhà nói riêng gặp nhiều khó khăn, thách thức, Quảng Nam - Đà Nẵng đã thực hiện tốt việc cải tạo kinh tế, nhất là trong lĩnh vực nông nghiệp, lâm nghiệp, ngư nghiệp, tiểu thủ công nghiệp. Đặc biệt, từ sau Đại hội Đảng bộ lần thứ XII, tỉnh đã mạnh dạn áp dụng nhiều cơ chế mới: xuất khẩu hải - nông sản để nhập xăng dầu cho nông - ngư nghiệp; vận dụng 2 giá lương thực; bù giá lương thực; mở rộng liên kết với các tỉnh bạn để trao đổi hàng hóa phục vụ nhu cầu trong tỉnh; khai thác 4 thế mạnh của địa phương là nông nghiệp, công nghiệp, rừng và biển cùng vị trí trung độ của cả nước, cửa ngõ Tây Nguyên để từng bước phục hồi và đẩy mạnh sản xuất, phát triển kinh tế.

2.2. Lãnh đạo thực hiện công cuộc đổi mới do Đại hội VI của Đảng khởi xướng (1986 - 1996)

Thực hiện đường lối đổi mới do Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI đề ra, trong những năm 1986 - 1990, Tỉnh ủy Quảng Nam - Đà Nẵng đã ban hành nhiều nghị quyết, quyết định, chỉ thị để cụ thể hóa các chủ trương, nhiệm vụ được toàn diện, từ kinh tế - xã hội, quốc phòng an ninh, đến xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Trong việc đề ra chủ trương, nhiệm vụ mới, Tỉnh ủy tập trung đổi mới cơ chế quản lý kinh tế, trước hết trong nông nghiệp, công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp và xuất khẩu, tập trung các nguồn lực để thực hiện 3 chương trình kinh tế lớn là: lương thực - thực phẩm, hàng tiêu dùng và hàng xuất khẩu. Qua 5 năm thực hiện đường lối đổi mới, Đảng bộ và nhân dân Quảng Nam - Đà Nẵng đã đạt được những thành tựu quan trọng trên các lĩnh vực. Lĩnh vực nông, lâm, ngư nghiệp, bước đầu sức sản xuất đã được giải phóng, việc bố trí lại cơ cấu, sắp xếp lại sản xuất, tổ chức bộ máy quản lý có hiệu quả hơn. Lĩnh vực công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp được đổi mới cơ chế quản lý, sắp xếp lại sản xuất, phân công lại lao động, giải thể một số đơn vị quốc

doanh làm ăn không hiệu quả... Lĩnh vực văn hóa - xã hội đã được quan tâm đầu tư đúng mức, nhất là ngành giáo dục và y tế; trong giáo dục, Tỉnh ủy đã chỉ đạo nhằm thực hiện đổi mới, nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo, chú trọng phát triển giáo dục miền núi; trong y tế, tập trung cho chương trình chăm sóc sức khỏe ban đầu, củng cố mạng lưới y tế cơ sở và phòng chống dịch bệnh...

Giai đoạn 1991 - 1996, trong bối cảnh mô hình chủ nghĩa xã hội ở Liên Xô và Đông Âu sụp đổ đã tác động tiêu cực đến tình hình nước ta, nhất là về mặt tư tưởng, nhưng với bản lĩnh của một Đảng bộ đã có bề dày lịch sử hơn 60 năm xây dựng và trưởng thành, đứng vững trên lập trường chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh; quán triệt, vận dụng và thực hiện sáng tạo đường lối đổi mới, Đảng bộ tỉnh đã lãnh đạo tỉnh nhà vững vàng vượt qua mọi khó khăn, thách thức, đạt được những thành tựu quan trọng: Chính trị ổn định, cơ cấu kinh tế chuyển dịch theo hướng tích cực; tiềm năng các thành phần kinh tế được khơi dậy, một số lĩnh vực có sự phát triển khá, lực lượng sản xuất của xã hội được tăng cường; đời sống Nhân dân được cải thiện; văn hóa - xã hội tiến bộ; quốc phòng an ninh được đảm bảo; vai trò lãnh đạo của Đảng được tăng cường, hệ thống chính quyền các cấp từng bước được củng cố vững mạnh; hoạt động đối ngoại được mở rộng; vai trò của Mặt trận, các đoàn thể chính trị được phát huy; tinh thần đoàn kết nhất trí trong Đảng bộ và niềm tin của Nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng bộ được củng cố, tăng cường.

2.3. Lãnh đạo xây dựng và phát triển từ khi chia tách Quảng Nam - Đà Nẵng (1997 - 2025)

Thực hiện Nghị quyết kỳ họp thứ 10 Quốc hội khóa IX, từ ngày 01/01/1997, tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng được chia thành hai đơn vị hành chính trực thuộc Trung ương là thành phố Đà Nẵng và tỉnh Quảng Nam. Việc chia tách tỉnh Quảng Nam - Đà Nẵng thành hai đơn vị hành chính trực thuộc Trung ương là tỉnh Quảng Nam và thành phố Đà Nẵng đã mở ra thời kỳ phát triển mới với nhiều cơ hội song cũng đặt ra nhiều khó khăn, thách thức.

Đối với tỉnh Quảng Nam, với truyền thống cách mạng kiên cường và dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, các cấp ủy đảng, chính quyền và Nhân dân Quảng Nam đã đoàn kết, nêu cao quyết tâm, tập trung thực hiện và hoàn thành nhiệm vụ chính trị, phát triển kinh tế - xã hội được đề ra trong nghị quyết các kỳ Đại hội Đảng bộ tỉnh lần thứ XVII, XVIII, XIX, XX, XXI, XXII. Trong đó, đáng chú ý là việc triển khai thực hiện các chiến lược phát triển kinh tế - xã hội tỉnh giai đoạn 2000 - 2010, 2010 - 2020, 2020 - 2025; thực hiện các nghị quyết của Trung ương về xây dựng và chỉnh đốn Đảng; kinh tế - xã hội đạt được nhiều kết quả quan trọng, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội được giữ vững, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng được tăng cường.

Đối với Đà Nẵng, với cơ chế của một thành phố trực thuộc Trung ương và sự quan tâm, tạo điều kiện của Trung ương, Đảng bộ Đà Nẵng tiếp tục đổi mới tư duy, khơi dậy mạnh mẽ khát vọng phát triển, quyết tâm vươn lên, khắc phục khó khăn,

tranh thủ tận dụng cơ hội mới để phát triển. Thành phố tiếp tục công cuộc quy hoạch, chỉnh trang, phát triển đô thị một cách mạnh mẽ, tạo sức bật mới nhằm phát triển Đà Nẵng xứng đáng với vai trò là trung tâm và là đầu tàu, dẫn dắt của vùng Bắc Trung Bộ và duyên hải Trung Bộ. Phát huy cao độ truyền thống lịch sử, văn hóa, tiềm năng, thế mạnh về con người và tài nguyên thiên nhiên để xây dựng Đà Nẵng phát triển toàn diện, phù hợp với xu thế thời đại, yêu cầu của Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, nền kinh tế trên địa bàn thành phố đạt tốc độ tăng trưởng khá cao. Đà Nẵng tập trung phát triển 3 trụ cột chính gồm du lịch, công nghiệp công nghệ cao, kinh tế biển và 5 lĩnh vực mũi nhọn: du lịch và dịch vụ chất lượng cao gắn với bất động sản nghỉ dưỡng; cảng biển, hàng không gắn với dịch vụ logistics; công nghiệp công nghệ cao gắn với xây dựng đô thị sáng tạo, khởi nghiệp; công nghiệp công nghệ thông tin, điện tử, viễn thông gắn với nền kinh tế số...bên cạnh đó, việc thực hiện tiên bộ và công bằng xã hội đạt nhiều thành tựu đáng khích lệ, công tác cải thiện và nâng cao chất lượng đời sống nhân dân được quan tâm hàng đầu, các chương trình “thành phố 5 không”, “thành phố 3 có”, “thành phố 4 an” giàu tính nhân văn được ban hành và thực hiện tích cực, chỉ số phát triển con người của Đà Nẵng luôn đứng vị trí cao so với cả nước.

2.4. Thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp và lãnh đạo phát triển thành phố sau sáp nhập

Thành phố Đà Nẵng được thành lập từ ngày 01/7/2025 theo Nghị quyết số 202/2025/QH15, ngày 12/6/2025 của Quốc hội về sắp xếp đơn vị hành chính cấp tỉnh trên cơ sở sáp nhập thành phố Đà Nẵng và tỉnh Quảng Nam.

Đảng bộ thành phố Đà Nẵng được thành lập theo Quyết định số 315-QĐ/TW ngày 18/6/2025 của Bộ Chính trị với 97 đảng bộ trực thuộc (gồm: 93 đảng bộ xã, phường; 04 đảng bộ cấp trên trực tiếp tổ chức cơ sở Đảng) và chi bộ đặc khu Hoàng Sa trực thuộc Đảng ủy Sở Nội vụ thuộc Đảng bộ ủy ban nhân dân thành phố với tổng số 138.267 đảng viên. Trong đó, có 840 tổ chức cơ sở đảng (gồm 296 đảng bộ cơ sở và 544 chi bộ cơ sở), 3.559 chi bộ trực thuộc đảng ủy xã, phường, 14 đảng bộ bộ phận và 1.228 chi bộ trực thuộc đảng ủy cơ sở. Dưới sự lãnh đạo trực tiếp, toàn diện của Ban Thường vụ Thành ủy, việc sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị được triển khai theo hướng tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; bảo đảm hoạt động thông suốt, không làm gián đoạn nhiệm vụ, giữ vững ổn định chính trị, tư tưởng trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân.

Năm 2025 và quý I năm 2026, trong bối cảnh triển khai hợp nhất đơn vị hành chính cấp tỉnh, vận hành mô hình chính quyền địa phương hai cấp và tổ chức đại hội đảng bộ các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030, công tác xây dựng Đảng của thành phố được triển khai đồng bộ, toàn diện với khối lượng công việc lớn, yêu cầu cao.

Công tác xây dựng Đảng về chính trị, tư tưởng, đạo đức tiếp tục được chú trọng. Ban Thường vụ Thành ủy chỉ đạo tổ chức nhiều đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng,

quán triệt, học tập và triển khai thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng và các nghị quyết quan trọng của Trung ương; triển khai thực hiện công tác lý luận chính trị năm 2026 theo hướng dẫn của Trung ương, góp phần nâng cao nhận thức chính trị, tư tưởng và củng cố niềm tin trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân.

Công tác tổ chức, cán bộ được thực hiện chặt chẽ, đúng quy trình, gắn với kiểm soát quyền lực và tăng cường kỷ luật, kỷ cương. Việc giải quyết chế độ, chính sách đối với cán bộ chịu tác động của việc sắp xếp tổ chức bộ máy được triển khai kịp thời, góp phần tạo sự đồng thuận, ổn định tư tưởng trong đội ngũ cán bộ. Chất lượng tổ chức cơ sở đảng và đảng viên tiếp tục được nâng lên; công tác phát triển đảng viên mới được quan tâm thực hiện, góp phần bổ sung lực lượng kế cận cho Đảng. Tính đến ngày 20/3/2026), toàn đảng bộ thành phố thực hiện kết nạp được 553 đảng viên, đạt 12,74%.

Công tác kiểm tra, giám sát và thi hành kỷ luật Đảng được tăng cường, trong quý I/2026, Ban Thường vụ Thành ủy hoàn thành 06 đoàn kiểm tra đối với 06 tổ chức đảng và 12 đảng viên trong việc lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện Chỉ thị số 46-CT/TW, ngày 16/5/2025 của Bộ Chính trị về lãnh đạo cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và bầu cử đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031. Tổ chức Hội nghị kiểm điểm đối với 23 đảng viên thuộc diện Ban Thường vụ Thành ủy quản lý có khuyết điểm, vi phạm liên quan đến Kết luận Thanh tra số 114/KL-TTCTP ngày 09/4/2025 của Thanh tra Chính phủ.

Công tác dân vận được chú trọng, nhất là việc nắm bắt tình hình Nhân dân trong dịp Tết Nguyên đán Bính Ngọ 2026 và thời điểm diễn ra các sự kiện chính trị quan trọng, tập trung theo dõi các vấn đề liên quan đến đời sống, việc làm, an sinh xã hội, trật tự đô thị và giá cả thị trường. Các phong trào thi đua “Dân vận khéo” tiếp tục được triển khai sâu rộng, góp phần tăng cường sự đồng thuận xã hội và củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng và chính quyền.

Công tác nội chính, phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; tiếp công dân, đối thoại trực tiếp với dân và xử lý đơn thư tiếp tục được tập trung chỉ đạo. Thành phố ban hành nhiều nghị quyết, chỉ thị quan trọng nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; kiện toàn các cơ quan, tổ chức liên quan; đẩy mạnh công tác tiếp công dân, giải quyết khiếu nại, kiến nghị của Nhân dân, góp phần giữ vững ổn định chính trị - xã hội trên địa bàn.

Trong lãnh đạo xây dựng chính quyền, Ban Thường vụ Thành ủy ban hành Chỉ thị số 11-CT/TU ngày 31/12/2025 về tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo phát huy hiệu quả và tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp, Kế hoạch số 47-KH/TU ngày 16/01/2026 triển khai thực hiện Kết luận số 228-KL/TW ngày 31/12/2025 của Bộ Chính trị, Ban Bí thư về tình hình, kết quả hoạt động của bộ máy hệ thống chính trị và chính quyền địa phương 2 cấp trên địa bàn thành phố; tập trung lãnh đạo, chỉ đạo đẩy mạnh xây dựng chính quyền các cấp

theo hướng tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả gắn với nâng cao năng lực lãnh đạo của cấp ủy và chất lượng hoạt động của bộ máy chính quyền. Đồng thời, tăng cường kỷ luật, kỷ cương hành chính, nâng cao trách nhiệm trong thực thi công vụ; chú trọng công tác cán bộ và công tác kiểm tra, giám sát. Qua đó góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ phát triển của thành phố.

Song song với công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, thành phố tập trung lãnh đạo phát triển kinh tế - xã hội, đạt nhiều kết quả tích cực, tăng trưởng GRDP năm 2025 của thành phố Đà Nẵng xếp thứ 9/34 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương. Tổng thu ngân sách nhà nước trên địa bàn thành phố năm 2025 đạt 59.069 tỷ đồng, đạt 109,1% dự toán. Tổng chi ngân sách địa phương đạt 40.598 tỷ đồng, bằng 72,7% dự toán; trong đó, chi đầu tư phát triển đạt 14.955 tỷ đồng, bằng 87,8% dự toán, chi thường xuyên đạt 25.540 tỷ đồng, bằng 88,6% dự toán; tỷ lệ xã đạt chuẩn nông thôn mới ước đạt 78,6%.

Trong quý I/2026, tình hình kinh tế - xã hội tiếp tục duy trì đà tăng trưởng tích cực: Lũy kế 3 tháng đầu năm 2026 (đến ngày 20/3/2026), thành phố thu hút đầu tư trong nước đạt hơn 58.496 tỷ đồng, tăng gần 5 lần so với cùng kỳ. Thành phố cũng thu hút được 37,47 triệu USD vốn đầu tư nước ngoài FDI. Lũy kế đến ngày 20/3/2026 là 2.045 dự án trong nước với tổng vốn đầu tư hơn 804.775 tỷ đồng; 1.102 dự án FDI với tổng vốn đầu tư khoảng 10,7 tỷ USD. Tổng thu ngân sách Nhà nước 2026 ước đến tháng 23/3/2026 đạt hơn 15.711 tỷ đồng, tăng 9,8% so với cùng kỳ (đạt 23,67% dự toán); trong đó, thu nội địa hơn 14.386 tỷ đồng, đạt 24,37% dự toán; thu từ hoạt động xuất nhập khẩu hơn 1.318 tỷ đồng, đạt 18,06% dự toán.

Lĩnh vực quốc phòng, an ninh tiếp tục được giữ vững; an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội cơ bản ổn định; công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm được tăng cường; tai nạn giao thông và cháy, nổ từng bước được kiểm chế, góp phần tạo môi trường an toàn, ổn định phục vụ phát triển kinh tế - xã hội.

Kỷ niệm 96 năm ngày thành lập Đảng bộ thành phố (28/3/1930 - 28/3/2026) gắn với kỷ niệm 51 năm ngày giải phóng thành phố Đà Nẵng (29/3/1975 - 29/3/2026), phát huy truyền thống cách mạng vẻ vang của Đảng bộ thành phố, toàn Đảng, toàn dân và toàn quân thành phố Đà Nẵng tiếp tục khơi dậy khát vọng phát triển, đoàn kết, sáng tạo, quyết tâm thực hiện thắng lợi các mục tiêu phát triển trong giai đoạn mới; phấn đấu xây dựng Đà Nẵng trở thành đô thị khởi nghiệp, sáng tạo, trung tâm kinh tế - xã hội lớn của cả nước, là cực tăng trưởng quan trọng của khu vực miền Trung - Tây Nguyên; bảo đảm vững chắc quốc phòng, an ninh và chủ quyền biển, đảo; xây dựng thành phố giàu đẹp, văn minh, hiện đại, cùng cả nước bước vào kỷ nguyên phát triển mới.

BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN THÀNH ỦY